**Raadsvoorstel**

| | | |
|---|---|---|
| Onderwerp | Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2027 | |
| Telnr. | 14 050 | Bijlagen 1 |
| Registratienummer | 217359-2026 | |
| Classificatie | ☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens) | |
| Portefeuillehouder | **Bloemhoff** | |
| Langetermijn agenda (LTA) Raad | LTA ja: ☒ Maand 12 Jaar 2026<br>LTA nee: ☐ Niet op LTA | |

**Voorgesteld raadsbesluit**

De raad besluit:

I. de totale uitgaven van het Programma onderwijshuisvesting 2027 vast te stellen op € 5.855.367, --;
II. hiervan voor investeringen voor de uitvoering van het Programma onderwijshuisvesting 2027 een krediet van € 4.005.130, -- beschikbaar te stellen;
III. de kapitaallasten à € 170.444, -- horende bij de investeringen genoemd in besluitpunt II. te dekken uit Programma 3, Onderwijs (onderdeel onderwijshuisvesting), na het (verwachte) jaar van gereedkomen;
IV. de overige kosten van het Programma onderwijshuisvesting 2027 te bepalen op € 1.850.237, -- deze kosten te dekken uit Programma 3, Onderwijs (onderdeel onderwijshuisvesting);
V. de gemeentebegroting 2027 op deelprogrammaniveau overeenkomstig te wijzigen.

**Samenvatting**

Het Programma en Overzicht onderwijshuisvesting bevat de jaarlijks door de schoolbesturen ingediende aanvragen m.b.t. onderwijshuisvesting. Zoals is vastgelegd in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs stelt het college vervolgens het Programma en Overzicht vast. Aan uw raad vragen we vervolgens om de benodigde middelen voor het Programma beschikbaar te stellen. Toegekende voorzieningen staan op het Programma. Afgewezen voorzieningen staan op het Overzicht. Uw raad heeft met het vaststellen van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs deze werkwijze eerder vastgesteld. Ook heeft uw raad met het vaststellen van het Scholenprogramma Gro Up het concrete programma voor (vervangende) nieuwbouw en renovatie voor de komende jaren al eerder vastgesteld.

B&W-besluit d.d.:

## Vervolg voorgesteld raadsbesluit

### Aanleiding en doel

Algemeen
De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Het Programma en Overzicht is, als onderdeel van die zorgplicht, een jaarlijks proces waarbij de schoolbesturen een voorziening voor onderwijshuisvesting kunnen aanvragen. Dit proces is vastgelegd in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Groningen. Het college stelt het Programma en Overzicht vast en kent daarmee gevraagde voorziening toe (Programma) of wijst deze af (Overzicht). Vervolgens wordt uw raad gevraagd de nodige middelen beschikbaar te stellen. De gemeente en schoolbesturen hebben elk een eigen rol en verantwoordelijkheid ten aanzien van de onderwijshuisvesting. Hieronder wordt daar nader op ingegaan.
In de bijlage bij dit raadsvoorstel is een lijst gevoegd van de aangevraagde voorzieningen per school per schoolbestuur. Daarbij is een toelichting gegeven waarin we ook uitleggen waarom een aanvraag wordt toegekend (Programma) of wordt afgewezen (Overzicht).

### Kader

- Wet op het primair onderwijs (WPO).
- Wet op de expertisecentra (WEC).
- Wet op het voortgezet onderwijs (WVO).
- Scholenprogramma Gro Up actualisatie 2024-2039 (vastgesteld door uw raad op 15 mei 2024 zaak 75959-2024).
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Groningen (verder te noemen: de verordening, vastgesteld door uw raad op 28 april 2021, zaak 75237-2021).
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs Gemeente Groningen (verder te noemen: beleidsregel. Vastgesteld in het college op 9 juni 2020, zaak 239055-2020).

Verschillende rollen gemeente en schoolbesturen.
De gemeente en de schoolbesturen zijn samen verantwoordelijk voor goede schoolgebouwen waarin het prettig is om te leren en te werken. Elke partij heeft daarin haar eigen rol. Die rollen en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in de onderwijswetgeving (WPO, WVO en WEC) en in de gemeentelijke verordening en de beleidsregel.

*Rol gemeente:*
De gemeente heeft een zorgplicht voor het beschikbaar stellen van de (middelen voor) huisvesting van scholen voor basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs. Hiervoor ontvangt de gemeente een algemene uitkering van het rijk, via het zogenoemde Gemeentefonds. Dit is een algemene uitkering, waarmee de gemeente haar eigen beleidsprioriteiten kan stellen. In essentie betekent dit dat er door de gemeente voldoende middelen beschikbaar moeten worden gemaakt waarmee nieuwe schoolgebouwen kunnen worden gerealiseerd en oude schoolgebouwen kunnen worden vervangen of gerenoveerd. De verantwoordelijkheden van de gemeente voor wat betreft onderwijshuisvesting betreffen de zorg voor:

- vervanging;
- nieuwbouw;
- uitbreiding en tijdelijke huisvesting;
- eerste inrichting onderwijs leermiddelen (OLP) en meubilair;
- herstel van constructiefouten;
- vergoeding van schade als gevolg van bijzondere omstandigheden;
- vergoeding van de onroerendzaakbelasting (OZB).

*Rol schoolbesturen:*
De schoolbesturen hebben een zorgplicht voor het onderhoud en de exploitatie van de schoolgebouwen. De schoolbesturen ontvangen hiervoor van het rijk, als onderdeel van de lumpsum financiering, een genormeerde vergoeding. De schoolbesturen moeten hiermee het onderhoud en de exploitatie bekostigen van het gebouw en het terrein. Het gaat dan om:

- het onderhoud van de buiten- en de binnenkant;
- het herstelonderhoud;
- (functionele) aanpassingen;
- onderhoud en vervanging van onderwijs leermiddelen (OLP) en meubilair;
- energieverbruik en schoonmaak.

Hoe het schoolbestuur de rijksmiddelen van de lumpsumvergoeding besteedt is een keuze van de schoolbesturen zelf (eigen verantwoordelijkheid) en daarmee een belangrijk onderdeel van de autonomie van een schoolbestuur.

**Argumenten en afwegingen**

Schoolbesturen kunnen voor de huisvesting van hun onderwijs, voor zover het zaken betreft waar de gemeente verantwoordelijk voor is, via het Digitaal Onderwijs Loket, jaarlijks tussen 1 januari en 1 februari een aanvraag doen voor een voorziening onderwijshuisvesting. In de verordening en de beleidsregel is vastgelegd voor welke voorzieningen de schoolbesturen een aanvraag bij de gemeente kunnen indienen. Ook zijn daar de te volgen procedure en de geldende voorwaarden vastgelegd. Over de ingediende aanvraag voert de gemeente zo nodig overleg met het betreffende schoolbestuur. Vervolgens toetst de gemeente de ingediende aanvragen aan de beoordelingscriteria van de verordening en de beleidsregel.

- Het *Programma* bevat de aangevraagde voorzieningen voor onderwijshuisvesting die de gemeente voornemens is toe te kennen.
- Het *Overzicht* bevat de aangevraagde voorzieningen die de gemeente voornemens is af te wijzen, waarbij ook de afwijzingsgrond wordt aangegeven.

Het college stelt het Programma en Overzicht vast. Uw raad wordt vervolgens gevraagd de benodigde middelen beschikbaar te stellen. Het volledige Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2027 is toegevoegd als bijlage, waarin naast de aanvragen van de schoolbesturen, ook een aantal aanvragen van de gemeente zelf zijn opgenomen.

**Maatschappelijk draagvlak en participatie**

Gemeente en schoolbesturen voeren regelmatig het wettelijk verplichte “Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO)” over de onderwijshuisvesting. In Groningen vindt dat plaats in het breed besturen overleg (BBO) en een aantal gremia over specifieke onderwerpen t.a.v. huisvesting voor het onderwijs. Daarnaast is er zo nodig bilateraal overleg tussen de individuele schoolbesturen en de gemeente over de ingediende aanvragen en de voorgenomen beslissingen daarop. Het (concept) Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2027 is conform de Verordening artikel 8, verstrekt aan de schoolbesturen. Daarna zijn de schoolbesturen via het BBO, conform de verordening artikel 10, in oktober in de gelegenheid gesteld hun zienswijze naar voren te brengen over het voorgenomen besluit van het college. Geen schoolbestuur heeft een zienswijze aangedragen.

**Financiële consequenties**

Investeringen

Investeringen kunnen over een bepaalde periode worden afgeschreven. Het aantal jaren van afschrijving is vastgelegd in de financiële verordening. Dit heet activeren. Hierbij worden de kapitaalslasten (rente en afschrijvingskosten) en overige zakelijke lasten als structurele lasten in de begroting opgenomen. Voor zover dat nu nog niet bekend is hebben we een inschatting gemaakt van het moment van de realisatie van de nieuwe projecten. Op basis hiervan hebben wij de rentelasten berekend voor zover de realisatie in 2027 gaat plaatsvinden. De afschrijving van de investeringen start - volgens de financiële verordening - in het eerstvolgende jaar na gereed melding van de projecten.

Exploitatie

Aanvragen waarvan de kosten – volgens de financiële verordening - niet kunnen worden geactiveerd vallen onder de exploitatie, deze lasten komen daarmee in één keer in hun geheel ten laste van het budget onderwijshuisvesting. De aanvragen van schoolbesturen die onder de exploitatie vallen betreffen onder anderen: onderhoud van gymzalen, huur van tijdelijke leslokalen, huur sportterrein voor bewegingsonderwijs en sanering van asbest.

Totale omvang aangevraagde voorzieningen

De totale omvang van het Programma onderwijshuisvesting 2027 bedraagt € 5.855.267,-. Daarvan heeft € 4.005.130,- betrekking op investeringen in economisch nut met specificatie nieuwbouw en uitbreiding. De rest: € 1.850.237,- betreft eenmalige uitgaven en periodiek terugkerende lasten. De kosten hiervan worden gedekt uit het programma Onderwijs. De onderstaande tabel geeft een onderverdeling naar exploitatie en investering van de toegekende voorzieningen.

| financiele categorie | Exploitatie. | Investeringen. | Totaal. | Kapitaallasten. |
|---|---|---|---|---|
| nieuwbouw/ uitbreiding | 403.020 | 2.010.020 | 2.413.040 | 101.516 |
| terrein | - | 1.645.000 | 1.645.000 | 27.965 |
| huur | 661.297 | - | 661.297 | - |
| herstel constructiefout/ schade | 629.716 | - | 629.716 | - |
| OLP/ Meubillair | - | 350.110 | 350.110 | 40.963 |
| overig | 63.054 | - | 63.054 | - |
| aanpassing lokaal bewegingsonderwijs | 57.330 | - | 57.330 | - |
| huur sportvelden | 35.820 | - | 35.820 | - |
| **Eindtotaal** | **1.850.237** | **4.005.130** | **5.855.367** | **170.444** |

Indexering en bouwkostenstijging

Bij de (norm)vergoedingen die in 2027 voor een toegekende voorziening beschikbaar worden gesteld is rekening gehouden met de verwachte indexering. De hoogte van deze indexering is gebaseerd op de in de verordening, bijlage IV, omschreven systematiek van prijsbijstelling. De toegekende middelen voor een voorzieningen zijn daarom – daar waar dit van toepassing is) inclusief indexering.

**Begrotingswijziging Investeringen 2027**
**Programma Onderwijshuisvesting 2027**

| | |
|---|---|
| Betrokken directie(s) | **Vastgoed** |
| Naam voorstel | Programma Onderwijshuisvesting 2027 |
| Besluitvorming (orgaan + datum) | **Raad** |
| Incidenteel / Structureel | **I** |
| Soort wijziging | Investering |

**Financiële begrotingswijziging** *Bedragen x 1.000 euro*

| Deelprogramma | Programma | Directie | I/S | Lasten | Baten | Saldo te activeren |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 03.2 Onderwijs | 03 Vitaal en Sociaal | Dir. Vastgoedbedrijf | I | 4.005 | 0 | 4.005 |
| **TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING** | | | | **4.005** | **0** | **4.005** |

## Overige consequenties

Niet van toepassing.

## Vervolg

In het *Programma* is aangegeven welke voorzieningen worden toegekend met het bijbehorende bedrag. Bij de toegekende voorzieningen is een korte toelichting opgenomen. M.b.t. voorzieningen die in het Programma worden toegekend ontvangen de schoolbesturen na de beschikbaarstelling van de middelen door uw raad, een beschikking met een toelichting en de voorwaarden waaronder deze voorzieningen worden toegekend. Daar waar een voorziening wordt toegekend en na realisatie wordt afgerekend op de werkelijk gemaakte kosten, controleert de gemeente of deze voorziening is uitgevoerd volgens de voorwaarden in de beschikking.
In het *Overzicht* is aangegeven welke voorzieningen worden afgewezen en waarom. We verwijzen daarbij naar het betreffende artikel uit de verordening of beleidsregel en eventueel relevante wetgeving. Ook m.b.t. de op het Overzicht geplaatste aanvragen ontvang het schoolbestuur een beschikking met een nadere toelichting.
Pas als de schoolbesturen de beschikking hebben ontvangen kunnen zij eventueel bezwaar maken volgens de daarvoor geldende procedures. Schoolbesturen kunnen geen bezwaar maken tegen het Programma en Overzicht. Bij het

Programma en Overzicht kunnen zij alleen een zienswijze meegeven. Voor het Programma 2027 heeft geen schoolbestuur een zienswijze aangedragen.

**Lange Termijn Agenda**

December 2026.